

TEM[®] 2015 HÄRJEDALEN

Ekonomiska och sysselsättningsmässiga effekter av
turismen i Härjedalens kommun 2015

Inklusive åren 2006-2014

INNEHÅLL

Nyckeltal turismen i Härjedalen 2015	3
Utveckling turismen i Härjedalen 2015	4
RESULTAT TURISMEN I HÄRJEDALEN 2015	
Omsättning totalt och per kategori	5
Övernattningar/besök	6
Nationalitetsfördelning	7
Sysselsättning	8
Omsättning fördelad på branscher	9
Skatteintäkter	10
Regional omsättningsstatistik	10
Presentation av RESURS	11

Denna rapport är utförd av Lars Paulsson
på uppdrag av Härjedalens kommun
26 maj 2016

© RESURS för Resor och Turism i Norden AB
STOCKHOLM • TEL 08-559 232 40 • resurs@resurs.turism.se

Denna rapport bör huvudsakligen användas för köparens
interna bruk och för det ändamål den är köpt.
Om rapporten citeras är vi tacksamma
om källan "RESURS" anges.

NYCKELTAL TURISMEN I HÄRJEDALEN 2015

- △ Inresande turism i Härjedalen hade en omsättning på drygt 1,6 miljarder kronor under 2015
- △ Resultatet var en ökning av omsättning från 2014 med 101 miljoner, eller + 6,55 %
- △ Resultatet var att 1 874 personer var helårssysselsatta, en ökning med 92 personer från 2014
- △ Gäster i hyrda stugor och stugbyar spenderade 699 miljoner kronor under 2015 och var därmed de ekonomiskt viktigaste
- △ 68 %, 1 125 miljoner kr spenderades på logi, aktivitet och restaurang
- △ Nästan 3,0 miljoner turistiska övernattningar genomfördes 2015, nytt rekord, där 2,4 miljoner avsåg hyrda eller eget ägda stugor
- △ 95 % av övernattningarna gjordes av svenskar
- △ Av 140 000 utländska övernattningar svarade Norge för 63 %

UTVECKLING TURISMEN I HÄRJEDALEN 2015

Besökande till Härjedalen spenderade drygt 1,6 miljarder kronor 2015 och detta skapade sysselsättning för 1 874 personer. Resultatet innebar ökning av omsättning med 101 miljoner från 2014 och sysselsättningen ökade med 92 personer till 1 874. Orsak till detta var att flera kategorier hade ökat antal övernattningar, men också att utlägg per person och dygn ökade något för de flesta kategorierna.

Den största förändringen 2015 var att hotellövernattningar ökade mycket och att detta främst avsåg Funäsdalen. Även övernattningar i stugbyar och hyrda stugor hade ökning i antal övernattningar. Kommersiella övernattningar ökade med 111 000 eller + 7 %

Från 2010 års resultat har säkrare data erhållits för Härjedalen, både från Rese- och Turistdatabasen, TDB, och omsättningsstatistik från SCB. Detta visar att shopping varit övervärderat i tidigare års resultat, men istället har utlägg för aktiviteter var undervärderat. Resultatet påverkar då också sysselsättning positivt eftersom aktiviteter är mer sysselsättningsintensiv.

Omsättningsökningen de senaste 10 åren är huvudsakligen för övernattningar i stugor, egna eller hyrda. Av totalt nästan 3 miljoner övernattningar svarar stugor för 80 %. Den kommersiella omsättningen har ökat med 32 % på 10 år. I Härjedalen finns det totalt 8 103 fritidshus, varav drygt 300 ägs av personer bosatta i utlandet.

På längre sikt visar hotellövernattningar nästan oförändrat resultat. Detta beror mest på att anläggningar byggts om och istället redovisas som Stuga/rum. Från 2011 är det också en anläggning som redovisar alla övernattningar som vandrarhem, från att tidigare redovisats som hotell, stugby och vandrarhem. Detta förklarar delvis minskningar för hotell och stugby och förklarar den stora ökningen för vandrarhem. 2015 visar dock hotell åter en stor ökning till en ny rekordnivå och även övernattningar i stugbyar visar ökning.

Svenskar svarade för 95 % av alla övernattningar, eller drygt 2,8 miljoner övernattningar. Totalt var det 139 895 utländska övernattningar under 2015. Av dessa svarade Norge för cirka 63 %.

Utvecklingen av campingövernattningar visar ett märkligt resultat. Detta beror förmodligen på felaktig redovisning från en eller flera campingplatser. Sett på längre sikt kan förmodas att resultatet för 2008 var för lågt redovisat och motsatsen gäller 2009.

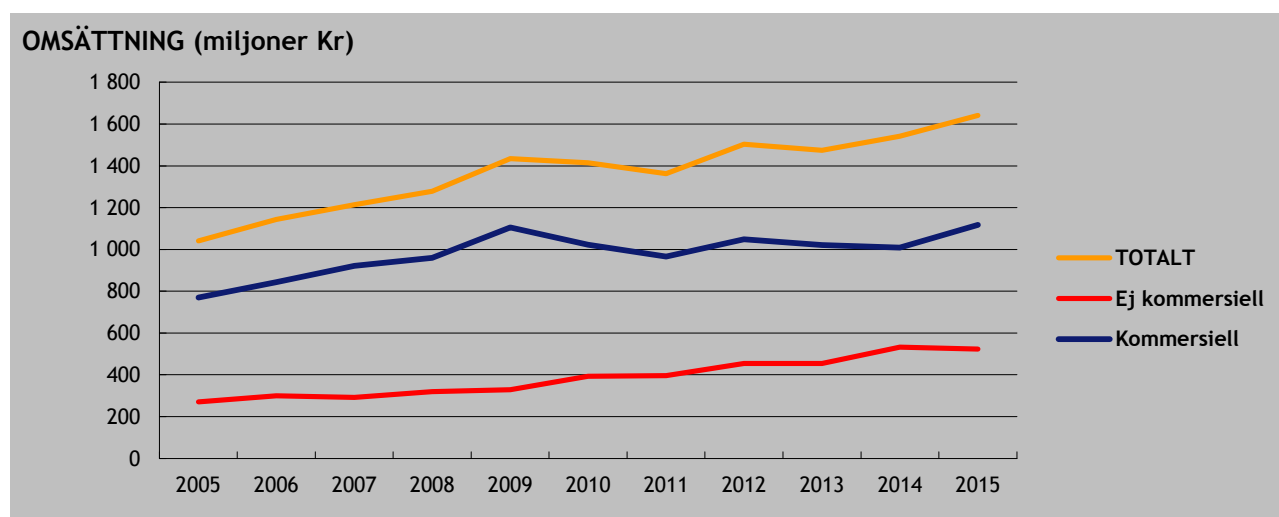
Sysselsättningen som redovisas för 2010-2015 ger ett mer rättvist resultat än tidigare år. Detta beror främst på den omläggning som SCB har gjort för företag enligt SNI 2001, se vidare sidan 8.

RESULTAT TURISMEN I HÄRJEDALEN 2015

OMSÄTTNING TOTALT OCH PER KATEGORI

(miljoner kr)	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
KOMMERSIELLA										
Hotell	143,2	143,5	133,5	151,9	118,3	97,3	90,8	90,9	88,0	122,7
varav										
Affär	12,8	13,7	16,7	12,7						
Fritid	130,4	129,8	116,8	139,2						
Stugby	194,6	195,7	211,0	228,6	197,0	181,2	202,2	185,4	181,2	193,2
Stuga/rum	328,4	393,9	426,8	470,5	452,3	427,6	509,8	476,1	457,8	505,5
Camping	46,2	48,6	33,5	70,0	52,5	45,5	48,3	45,1	52,3	56,8
Fri camping	9,6	13,5	14,5	12,1	24,1	22,9	20,7	28,6	29,6	29,6
Vandrarhem/Grupplagi	4,9	5,4	5,3	7,7	9,9	32,6	34,1	39,6	39,3	36,1
Övrig övernattnig	9,6	4,6	5,0	5,2	4,6	3,4	3,0	3,1	0	0,7
Dagbesök	108,0	116,5	130,0	160,2	163,3	155,2	139,3	152,4	161,1	173,4
Summa	844	922	960	1 106	1 022	966	1 048	1 021	1 009	1 118
ÖVRIGA										
Fritidshus	134,2	133,8	146,2	155,7	219,0	226,4	287,9	278,2	350,1	340,2
Genomfartsresenärer	129,8	132,6	138,1	139,4	138,4	140,5	140,9	141,2	144,7	144,7
Släkt/vänner	35,9	25,7	34,7	33,3	35,3	28,9	26,5	34,1	37,2	39,5
Summa	300	292	319	328	393	396	455	454	532	524
TOTALT	1 144	1 214	1 279	1 434	1 415	1 362	1 503	1 475	1 541	1 642

Med kommersiell avses kategorier där besökarna betalar en logiavgift för sitt boende eller att de påverkas av traditionell marknadsföring att besöka kommunen. Med övriga eller inte kommersiella avses de tre kategorierna släkt/vänbesök, nyttjande av eget fritidshus och genomfartsresenärer.

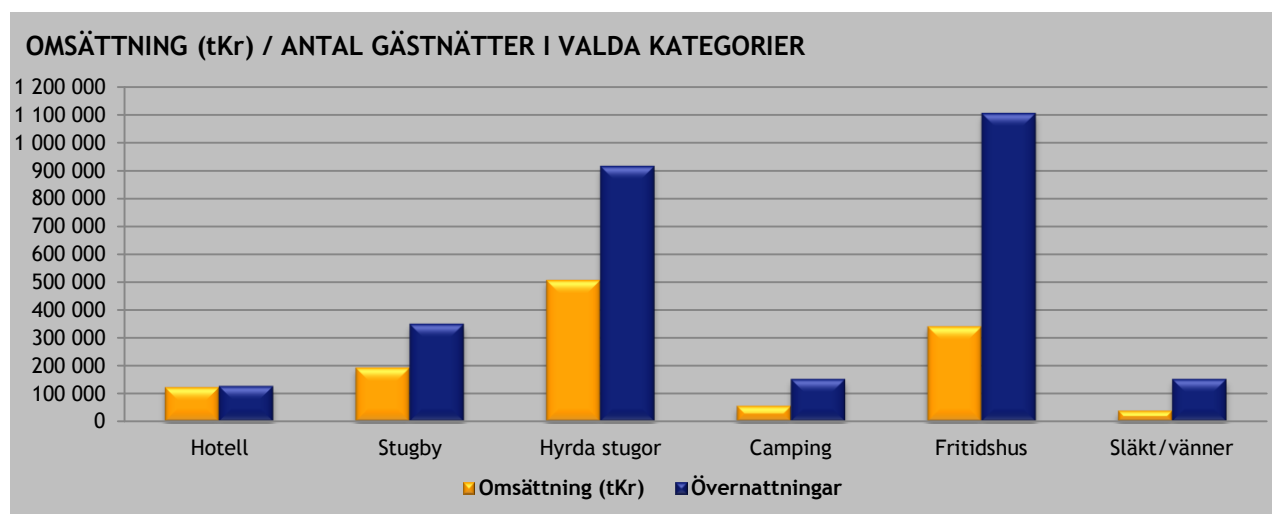
Omsättningen 2015 var den högsta någonsin. Detta berodde främst på ett ökat antal övernattningar, men också att många gäst kategorier valde att spendera något mer per person och dygn än under 2014. Genomsnittet för alla kategorier innebar en ökning från 336 till 349 SEK per dygn.

ÖVERNATTNINGAR/BESÖK

Övernattningar

(i 1000-tal)	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Hotellbäddar	120,3	111,2	103,5	118,2	122,8	91,7	79,7	93,7	90,4	127,5
varav										
Affärs-Konf	9,8	10,2	11,9	9,1	11,1	11,4	11,5	12,5	13,7	13,9
Fritid	110,5	101,0	91,6	109,2	111,7	79,2	68,2	79,2	75,7	113,6
Stugby	297,0	298,8	322,2	349,0	354,9	324,7	331,5	332,2	340,0	350,1
Stuga/rum	534,0	640,4	693,9	765,0	814,9	766,4	835,7	853,2	858,9	915,7
Camping, tält/husvagn	125,0	124,8	86,1	200,5	138,1	120,3	107,3	108,9	142,2	152,7
Campingstuga	28,8	36,2	21,7	19,6	22,4	18,8	19,2	15,4	ing ovan	ing ovan
Vandrarhem	11,7	12,8	12,6	13,2	16,8	54,7	53,2	62,4	57,5	51,4
Fri camping	38,4	54,1	57,9	47,5	92,6	88,0	77,4	112,3	114,0	114,0
Övrig övernattning	0,2	0,3	6,4	5,0	4,6	4,5	1,7	2,2	3,2	3,7
Grupplögi	26,3	12,5	11,0	11,4	9,9	7,0	7,0	7,1	7,4	9,2
Kommersiella	1 181,7	1 291,1	1 131,3	1 315,6	1 577,2	1 476,1	1 512,7	1 587,4	1 613,6	1 724,3
Fritidshus	766,9	704,4	749,9	778,3	920,2	928,1	1 021,0	1 053,4	1 174,9	1 104,4
Släkt/vänner	163,3	111,9	147,6	133,1	143,9	135,9	126,6	143,9	145,8	153,1
Övriga	930,3	816,4	897,6	911,4	1 064,2	1 064,0	1 147,6	1 197,3	1 320,7	1 257,5
TOTALT	2 112,0	2 107,5	2 212,9	2 440,9	2 641,4	2 540,0	2 660,3	2 784,7	2 934,3	2 981,8
Genomfartsresenärer	683,4	697,7	690,7	697,0	692,1	702,5	704,6	706,0	723,7	723,7
Dagbesök	800,0	862,6	928,7	1 020,6	1 008,3	957,9	859,6	929,2	936,8	1 002,0

Övernattningar ökade 2015 till en ny rekordnivå. Detta beror främst på en stor ökning av övernattningar i hotell och hyrda stugor.

Trots att antal övernattningar i fritidshus är 10 gånger högre än för hotellgäster, svarar fritidshusgästerna bara för tre gånger högre omsättning. Hotellgästerna spenderade 962 kr per person och dygn 2015 jämfört med fritidshus där de spenderade 308 kr. Lägst spenderade övernattande hos släkt och vänner med 258 kr.

NATIONALITETSFÖRDELNING

Härjedalen hade 3,0 miljoner turistiska övernattningar under 2015. Här avges lite data på varifrån dessa kommer och hur de bor.

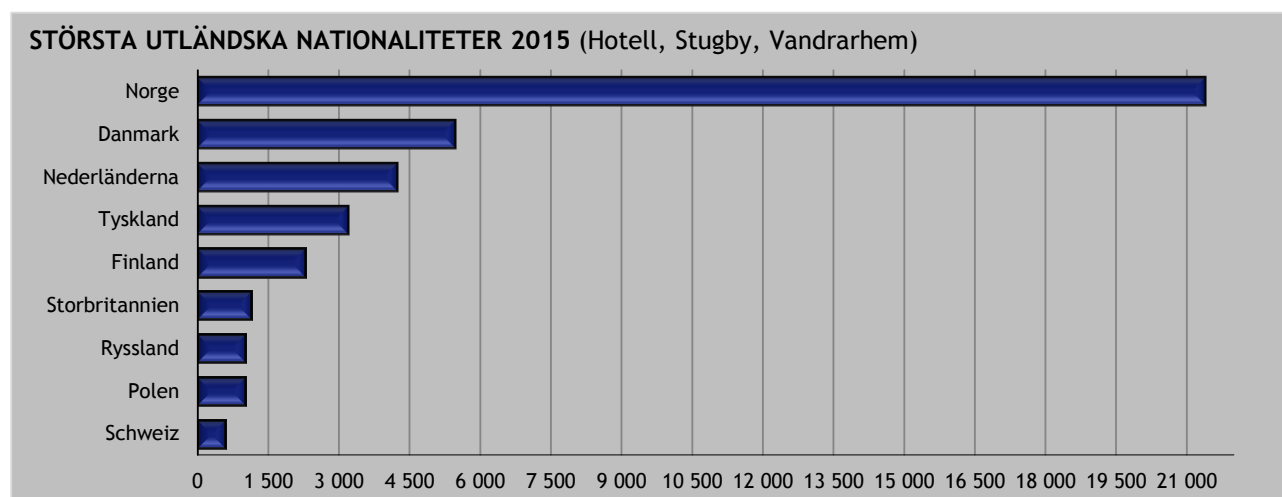
▲ Svenska	2 841 905	95 %
▲ Utländska	139 895	5 %
▲ TOTALT	2 981 800	

Utländska gästers övernattningar per boendeform:

▲ Hotell	15 903
▲ Stugor	20 994
▲ Vandrarhem	6 097
▲ Camping	47 979
▲ Egna fritidshus	26 510
▲ Släkt och vänner	22 412
▲ TOTALT	139 895

Svenskar svarar för 95 % av alla turistiska övernattningar i Härjedalen. I TDB finns data på varifrån i Sverige dessa kommer och detta kan anges dels för affärs- och dels fritidsgäst, samt uppdelat på övernattnings- respektive dagresa.

Hotell, stugbyar och vandrarhem hade 42 994 utländska övernattningar:

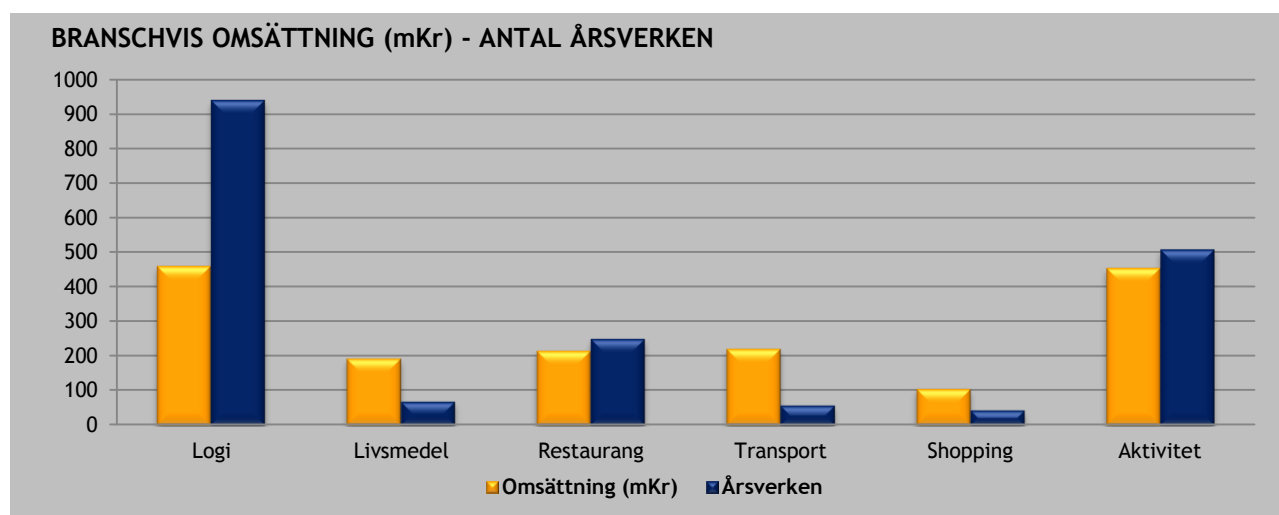
Norge svarade för 50 % av alla utländska övernattningar i hotell, stugbyar och vandrarhem. Om även camping räknas in får Norge ännu större dominans som största utländska nation. Av totalt 47 979 utländska övernattningar på camping svarade Norge för 34 810, eller 73 %. På camping svarar Norge, Tyskland och Nederländerna för 91 % av alla utländska övernattningar.

SYSSELSÄTTNING

RESURS har, i samarbete med SCB, utvecklat en metod där vi kan redovisa sysselsättningen i form av antal anställda. Detta innebär också att vi kan redovisa sysselsättning med bättre metod för varje bransch och med regionalt och ibland lokalt anpassade tal.

	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Livsmedel	79	75	74	90	76	69	74	62	68	69
Restaurang	140	229	217	217	242	216	239	267	240	250
Transport	66	63	69	68	64	60	62	60	59	58
Shopping	67	71	70	97	40	45	61	43	43	44
Aktivitet	325	316	341	394	512	485	476	471	491	508
Logi	584	693	707	664	765	740	861	841	877	939
Administration	11	11	11	5	5	5	5	5	5	5
ÅRSANSTÄLLDA, ny metod	1273	1459	1489	1535	1704	1 620	1 778	1 749	1 782	1 874

Observera att ovanstående sysselsättningstal inte är ett verkligt resultat utan visar hur stor sysselsättning som omsättningen bör ge upphov till. Det kan också vara så att de företag som påverkas väljer att ta ut större eller mindre vinster istället för att nyanställa eller varsla personal. Resultatet från 2010 är, i några fall, inte direkt jämförbart med tidigare år. Detta beror på att företag i de branscher som påverkas av turismen kan ha sorterats in i nya SNI-koder enligt SNI 2007. Detta är tillämpat från 2010 års resultat. När SCB utförde denna nya indelning har en del företag flyttats till angränsande eller ny kod och detta kan påverka resultatet något.

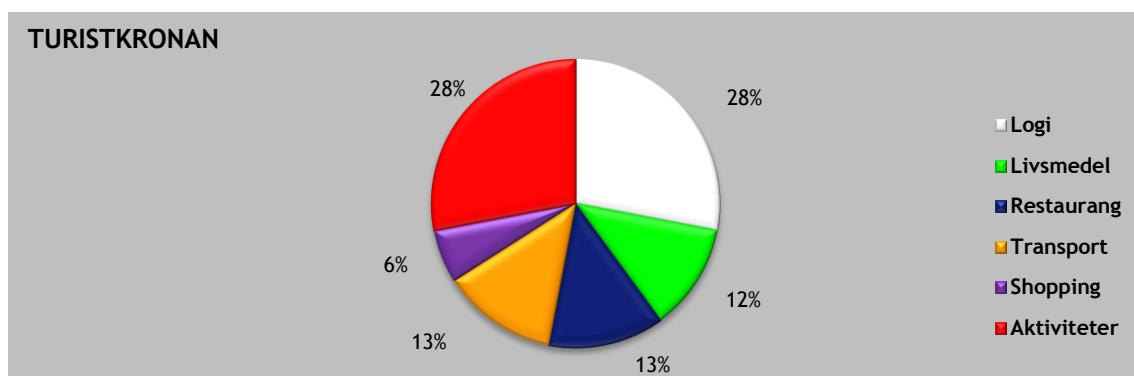
Där de blå staplarna är högre än de gula räknas branscherna som sysselsättningsintensiva, låg omsättning per anställd. Exempelvis hade restauranger i Härjedalen en omsättning på 859 000:- per anställd 2015, där motpolerna är livsmedel med 2,8 miljoner per anställd eller transport med 3,8 miljoner.

OMSÄTTNING FÖRDELAD PÅ BRANSCHER

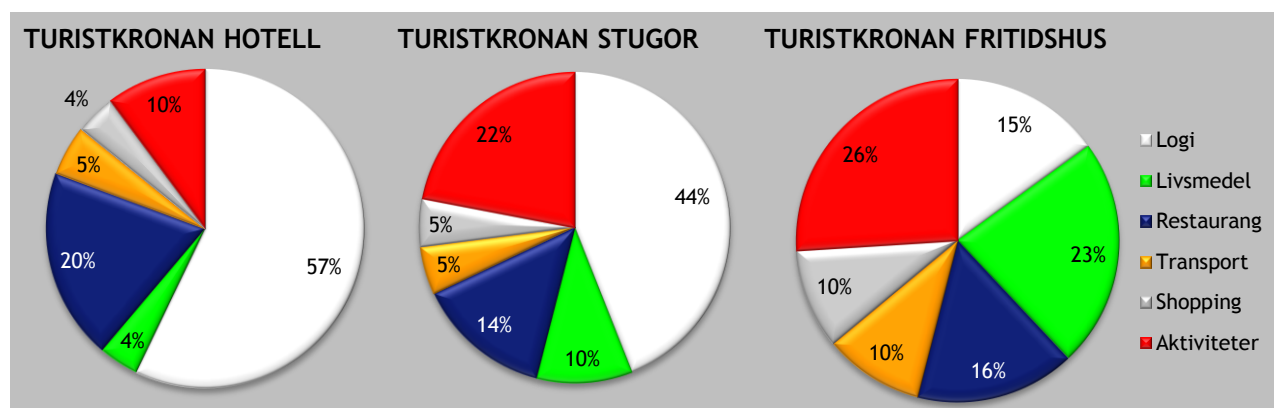
(miljoner kronor)	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Logi	263,5	304,6	315,4	311,1	335,2	331,3	377,8	381,7	413,1	458,1
Livsmedel	197,5	182,5	186,4	227,3	177,8	162,6	180,9	179,4	186,2	192,4
Restaurang	136,3	171,3	167,6	196,4	202,0	183,0	207,9	212,2	200,6	214,9
Trsp inkl bensin	198,5	196,0	220,0	218,7	213,3	201,8	213,7	211,5	215,5	219,8
Shopping	118,0	127,9	131,1	181,4	85,7	97,5	134,7	95,9	101,2	105,4
Aktiviteter	230,5	231,5	258,2	299,7	400,6	385,3	388,5	393,7	425,0	451,8
TOTALT	1 144	1 214	1 279	1 434	1 415	1 362	1 503	1 475	1 541	1 642

Här visas fördelningen av "Turistkronan" för de branscher som påverkas. Denna fördelning varierar normalt inte mycket i Sverige. Restaurang och logi brukar ligga högst omsättningsmässigt. Men under 90-talet finns ändå stora förändringar, främst för restauranger, shopping och transport.

I förhållande till övriga Sverige har Härjedalen en förhållandevis hög andel på livsmedel. Detta beror på att en hög andel av boendet har självhushåll, men restauranger har högre omsättning än livsmedel de sex senaste åren. Med aktivitet avses såväl liftomsättning vintertid som alla övriga aktiviteter, sportutthyrning, fiske, golf, jakt, mm. Aktiviteter är oftast skälet till resan och i Sverige svarar denna del för 7 %, men i Härjedalen svarar aktivitet för 28 % av omsättningen.

Turistkronan ovan visar den genomsnittliga fördelningen av turisternas konsumtion. Denna turistkrona är dock specifik för varje boendekategori och nedan visas denna för de viktigaste. Utläggen på logi för fritidshus avser kostnader för elektricitet, sophämtning och andra avgifter för boendet.

SKATTEINTÄKTER

Skatteintäkterna delas in i två delar:

DIREKTA avser de skatteintäkter som kommer från sysselsättningen i de företag som direkt påverkas av besökarens utlägg.

TOTALA avser alla företag som påverkas, exempelvis tvätteriet som tvättar hotellets linne. Totala skatteintäkten är detsamma som summan av direkta och indirekta effekter.

(miljoner kr)		2011	2012	2013	2014	2015			2011	2012	2013	2014	2015
DIREKTA	Kommun	69,4	78,1	78,5	82,1	87,9	TOTALA	Kommun	150,3	164,4	160,9	166,6	178,7
	Landsting	32,2	36,3	37,3	39,1	43,8		Landsting	69,8	76,4	76,5	79,2	89,1

2010 har Resurs infört en ny, och mer tillförlitlig, metod att beräkna skatteintäkterna. När SCB levererade data för 2009 var detta med den nya SNI-indelningen, SNI 2007. Detta innebar också att Resurs fick tillgång till säkrare data för att beräkna såväl omsättning, som sysselsättning och skatteeffekter. Av dessa skäl redovisas bara resultat från 2011, men historiskt följer skatteintäkterna nästan proportionerligt med utvecklingen av sysselsättningen. Den totala skatteintäkten tar nu enbart med summan av de direkta och indirekta effekterna enligt ovan nämnda text efter "TOTALA".

REGIONAL OMSÄTTNINGSTATISTIK (SCB)

Följande fakta avser år 2015. Statistiken bygger på företagens redovisning av omsättning och sysselsättning till Skattemyndigheten och är exklusive moms.

Bransch	Omsättn exkl moms	Antal anställda	Antal enheter	Omsättn / invånare	Rikssnitt / invånare	Över/under Rikssnitt
471 Butik/varuhus/stormarknad	439	147	20	42 738	25 853	173,3
472 Spec livs/systembutik/tobak	63	24	6	6 108	4 314	18,4
473 Bensinstationer	170	37	5	16 582	6 245	106,1
477 Butiker övriga hushållsvaror	177	79	47	17 259	28 758	-118,1
551 Hotell	130	151	18	12 643	3 972	89,0
552 Vandrarhem, stugbyar m.m.	30	19	25	2 942	270	27,4
553 Campingplatser m.m.	8	6	7	811	203	6,2
561 Restauranger	101	109	47	9 865	9 085	8,0

Butiker, varuhus och stormarknader innefattar ofta både livsmedel och andra varor vilket försvårar gränsdragningen mellan livsmedel och sällanköpshandel (shopping). Observera att de flesta branscher har en omsättning som överstiger riksgenomsnittet, alltså mer än vad de egna invånarna beräknas konsumera. Speciellt hotell och restaurang visar större ökning mellan 2014 och 2015,

PRESENTATION AV RESURS

RESURS för Resor och Turism i Norden AB är ett konsultföretag inom resor och turism, bildat 1987 som dotterbolag till dåvarande Sveriges Turistråd (ägt till vardera hälften av Staten och turistnäringen) och privatägt sedan 1992.

RESURS är helt oberoende i förhållande till det offentliga, branschorganisationer och kommersiella aktörer. RESURS verkar uteslutande inom sektorn resor och turism.

RESURS' affärsområden är:

- △ Turistekonomiska effektberäkningar och statistik, bl.a. för Tillväxtverket och huvuddelen av Sveriges kommuner.
- △ Marknadsundersökningar för konferensmarknaden, affärsresor, varumärken och evenemang.
- △ Strategisk planering, destinationsutveckling, marknads- och produktkunskap, affärsanalyser (t.ex. bedömningar av hotelletablering eller utbyggnad, skapande av attraktioner, nöjesparker, museer) och produktutveckling.
- △ RESURS äger **TuristEkonomiska Modellen (TEM[®])**, en modell för beräkning av ekonomiska, sysselsättnings- och skattemässiga effekter av resor och turism, evenemang och investeringar. RESURS har utfört effektberäkningar av turismens betydelse för samhällsekonomin totalt och fördelat på branscher, sysselsättning och skatteeffekter för mer än 230 av Sveriges 290 kommuner.
- △ RESURS äger och driver **Rese- och TuristDataBasen (TDB[®])**. Vi intervjuar varje år 24 000 svenskar om deras affärs- och fritidsresor i Sverige och till utlandet. TDB har arbetat sedan 1989 och c:a 100 svenskar intervjuas dagligen, året runt, om sina resor. I TDB ställs frågor om antal resor, övernattningar, boendeform, färdstätt, syfte, bokningsstätt, spenderade pengar och mycket annat. Totalt finns data om mer än 500 000 resor i TDB.